

סדר הלימוד ליום יח טבת [יום 107 בשנה]

רעיא מהימנא

מצוה י"ב – להשבע בשמו בדרך אמת. ומי שנשבע שבועה הוא כולל את עצמו באותן שבע דרגות עליונות שהשם של הקדוש ברוך הוא נכלל בהן. והרי הם שש. אותו אדם שנשבע שבועת אמת על פי בית דין, כולל את עצמו בהן, והוא שביעי לקיים את השם הקדוש במקומו, ועל כן כתוב ובשמו תשבע. ומי שנשבע שבועה לחנם ולשקר, גורם לאותו מקום שלא יתקיים במקומו.

שבועה לקיים מצות רבנו – זוהי שבועת אמת, כשאותו יצר הרע מקטרג לאדם ומפתה אותו לעבר על מצות רבנו. זוהי שבועה שהקדוש ברוך הוא משתבח בו, וצריך לאדם להשבע ברבנו על זה, והוא שבחו, והקדוש ברוך הוא משתבח בו, כמו בעז, שכתוב חי ה' שכבי עד הבקר. שהרי יצר הרע היה מקטרג לו, ונשבע על זה.

נדר הוא למעלה, והם חיי המלך, סוד של רמ"ח איברים ושנים עשר קשרים כחשבון ונדר. ועל זה חמור משבועה. חיי המלך אלה, שנותן חיים לכל האיברים הללו, ונקראים כך בשביל אותם חיים, ואותם חיים יורדים ממעלה למטה, לאותו מקור החיים, ומאותו מקור יורדים למטה לכל אותם איברים.

שבועה לקיים דרגה שלמטה, סוד השם הקדוש. וזה נקרא מלך עצמו, של רוח עליונה וגוף שלו, לשרות בתוכו ולדור בו כמו הרוח ששורה בתוך הגוף, ועל זה נקרא מלך עצמו, שרוח עליונה השתוקקות שלה לשרות בתוכו עצמו של ההוא הנסתר למעלה. ומשום כך מי שנשבע באמת, הוא מקיים את אותו מקום, וכשעומד המקום הזה מקיים, מקיים את כל העולם. הנדר שורה על הכל, על מצוה, ועל רשות שלא כך בשבועה, וכך פרשה החברים.

זהר:

זכור את יום השבת לקדשו, זהו סוד של הברית הקדוש. ומשום שבברית זו עומדים כל המקורות של איברי הגוף והוא כלל הכל, כמו זה שבת היא כלל של התורה, וכל סודות התורה תלויים

בה, וקיום של השבת כמו קיום של כל התורה. מי ששומר שבת
כאלו שמר את כל התורה.

רעיא מהימנא

מצודה כ"ד – להיות זוכר את יום השבת, כמו שנאמר זכור את יום
השבת לקדשו. סוד של שבת, הרי בארנו בכל אותם
מקומות, יום זכרון של מנוחה של העולם, והוא כלל של התורה.
ומי ששומר שבת כאלו שמר כל התורה. והרי נתבאר, זכרון של
שבת לקדש אותה בכל מיני קדושים. מי שמזכיר את המלך, צריך
לכרך אותו. מי שמזכיר שבת, צריך לכרך אותה, והרי נתבאר.
זכור הוא לזכר. שמור הוא לנקבה. (וזה בלי פריד) יום שבת הסוד של
כל האמונה, שתלויה מהראש העליון עד סוף כל הדרגות,
שבת היא הכל.

ש"ש דרגות הן, וכלן נקראות שבת. שבת עליונה. שבת של היום.
שבת של הלילה.

השלמה מההשמטות (סימן ח)

בסוד של שמור, דבור, לילה. זו היא תורת ה', תורה שבעל פה.
משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וגו', והרי התעוררו
על תורה שבעל פה, שאלו תורה שבכתב הרי כתוב, (דברים לא) ויצו
משה את הלויים נשאי ארון ברית ה' לאמר. לקח את ספר התורה
הזה. וזה הלויים ראויים לכך, לזה שאחוזו בשמש. והמלך שבא ממנו
– משה, האיר להם לישראל ארבעים שנים שמש ביום, ותורת ה' –
זה ערב שבת בסוד אחד וכו' :

ובלן אחת, והכל נקרא שבת. וכל אחת כשהיא שולטת, לוקחת את
חברותיה ומזמינה אותן עמה באותו השלטון שלה. וכשזה בא
לעולם, כלם באים ומזמנים עמו.

כשבא הלילה, מזמין עמו שבת של היום, ומזמין אותו להיכלל
ומסתתר עמו. כיון שזה בא, שבת העליונה נמשכת עליה,
וכלם גנוזים בהיכל של הלילה, ומשום כך סעודת הלילה חמורה
מביום (כמו של היום).

כשבא היום, מזמין עמו את שתי האחרות הללו – דרגה עליונה
והדרגה תחתונה, זו שמאירה לה וזו שנאורה ממנה, וכלן
כאחת נקראות שבת, ושולטות ביום שבת. וש"ש הדרגות הללו הן

כָּלֵל וְסוּד שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, נְבִיאִים וּכְתוּבִים. מִי שְׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת, שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

שְׁתֵּי מְרַגְלִיּוֹת הֵן, וַיִּתֵּד אֶחָד עִמָּן בְּתוֹכָן שְׁעוֹמֵד בֵּין זוֹ וּבֵין זוֹ. הַמְרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה אֵין בָּהּ גָּזוֹן, וְאֵין בָּהּ מְרָאָה בְּהַתְגַּלּוֹת.

הַמְרַגְלִיּוֹת הַזֹּאת, כְּשֶׁמִּתְחִילָה לְהַתְגַּלּוֹת, מְאִירוֹת שְׁבַע אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת בּוֹלְטוֹת וְנוֹצְצוֹת, וּבּוֹקְעוֹת בְּקַעִים וְהִיכְלוֹת וּמְאִירִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאוֹתָן שְׁבַע הָאוֹתִיּוֹת הֵן שְׁנֵי שְׁמוֹת חֲקוּקִים בְּאוֹתָהּ הַמְרַגְלִית, וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת נוֹצְצִים וּמְאִירִים, וּפּוֹתְחִים פְּתָחִים וְיוֹצְאִים וְשׁוֹלְטִים. וְאוֹתָם אֵהִי"ה יֵה"ו, מִתְנוֹצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת, וּבְאוֹתִיּוֹת שְׁלֵהֵן נִכְנָסוֹת זוֹ בְּזוֹ וּמְאִירוֹת זוֹ בְּזוֹ.

וּכְשֶׁנִּכְנָסוֹת זוֹ בְּזוֹ, הֵן מְאִירוֹת זוֹ מִתּוֹךְ זוֹ בְּשְׁנֵי גּוֹנִים. גּוֹן אֶחָד לְבָן וְגּוֹן אֶחָד אֲדָם. וּמֵאוֹתָם שְׁנֵי גּוֹנִים נַעֲשִׂים שְׁנֵי שְׁמוֹת אַחֲרִים, עַד שְׁעוֹלוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְשַׁבְּעָה שְׁמוֹת.

א' יוֹצֵא וְנוֹצֵץ, וְנִכְנָס בְּאוֹת ו', וּמְאִירִים שְׁנֵיהֶם בְּשְׁנֵי גּוֹנִים. וְאוֹתָם שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֶחָד נִקְרָא יְהו"ה, וְאֶחָד נִקְרָא א"ל, וּמְאִירִים כְּאֶחָד. ה' יוֹצֵאת וְנוֹצְצָת, וְנִכְנָסָת בְּאוֹת ה', וּמְאִירוֹת שְׁתֵּיהֶם בְּשְׁנֵי גּוֹנִים, וְאוֹתָם שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֶחָד נִקְרָא יְהוָה, סוּד שֶׁל אֱלֹהִים, וְאֶחָד נִקְרָא אֱלֹהִים, וּמְאִירִים כְּאֶחָד. י' נִכְנָסָת בִּי', וּמְאִירוֹת וְנוֹצְצוֹת כְּאַחַת, וְנִכְנָסוֹת זוֹ בְּזוֹ וּמְאִירוֹת שְׁתֵּיהֵן, חֲקִיקוֹת חֲקוּקוֹת כְּאַחַת, וְהֵן זֹקְפוֹת רֵאשׁ, מְאִירוֹת וְנוֹצְצוֹת, הָעֲנַפִּים עוֹלִים מִן הַצַּד הַזֶּה וּמִן הַצַּד הַזֶּה, וְהֵם אֶחָד עֶשֶׂר עֲנַפִּים.

וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ שְׁמֵאִירוֹת, מִתְחַבְּקוֹת זוֹ בְּזוֹ, הֵן יְהו"ה יְהו"ה מִצַּפֵּץ מִצַּפֵּץ, בְּסוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הֶרְחָמִים. וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ, כְּשֶׁהֵן נִכְנָסוֹת זוֹ בְּזוֹ וּכְשֶׁמִּתְחַבְּקוֹת זוֹ בְּזוֹ, (וּכְשֶׁנִּדְבְּקוֹת זוֹ בְּזוֹ) זֹקְפוֹת רֵאשֵׁן וּמְאִירוֹת וְנוֹצְצוֹת עַל הַכֹּל בְּאוֹתָם אֶחָד עֶשֶׂר הָעֲנַפִּים שְׁיוֹצְאִים בְּכָל צַד.

ה' שְׁנֹשְׂאָרָה, הִיא עוֹלָה בְּשֵׁם אֶחָד לְהַתְחַבֵּר עִמָּם, וְהִיא אֲדָנִי. וְכָל הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ בּוֹלְטִים וְנוֹצְצִים וְיוֹצְאִים וְשׁוֹלְטִים בְּיוֹם הַזֶּה. כִּיִּן שְׁאַלָה שׁוֹלְטִים, יוֹצֵאת אוֹתָהּ הַמְרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה בּוֹלְטָת נוֹצְצָת, וּמִתּוֹךְ הַהִתְנוֹצְצוֹת שְׁלָהּ לֹא נִרְאָה בָּהּ גָּזוֹן.

בְּשְׁיוֹצְאָתָהּ, מְכָה בְּשְׁמוֹת הִלְלוּ. שֵׁם אֶחָד מֵהֶם אֲדָנִי, שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, מִתְעַטֵּר וְנִכְנָס לְמַרְגְּלִית הַתְּחַתּוּנָה, וּמִתְיַשֵּׁב

שם אחר תחפיו, והוא י"ה. ומקפת בו אותה המרגלית העליונה, ומתעטרת אותה ההתנוצצות שנוצצת בשם הזה.

אחר שהתכנסה בשמות הללו, יוצאים מהם שבעים ענפים לכל צד, ומתחברים כלם כאחד, ונעשית מרכבה וכסא אחד לאותה המרגלית העליונה, ושולטת בעטרותיה, מלך בכסא ביום הזה, והכל שמחים. כיון שכלם שמחים, יושב המלך על הכסא, ועולה בשבעים ענפים הכסא, כמו שאמרנו.

ואותן שתי האותיות עולות ויורדות, ומאירות ומתעטרות כ"ב אותיות (בכ"ב אותיות), כלל של התורה, מכות בשתי האותיות הראשונות ועולות לאחד בששה שבטים, ולאחד בששה שבטים אחרים, ואלה הם שנים עשר שבטי ישראל העליון.

עוד, שתי האותיות הללו (ראשונות עולות) עולות ויורדות ומכות בשתי אותיות של סוף כ"ב האותיות. ועולות אחת בחמש דרגות, ואחת בחמש דרגות. ועשר האמירות הללו (למקן) לכלל לכ"ב אותיות. י"ב שבטים בשתי אותיות (ראשונות), כלל של התורה ועשר אמירות של שתי האותיות שבסוף – הרי כ"ב אותיות של סוף התורה. וסוד זה יורשת המרגלית העליונה באותו כסא של ע"ב, ומאירות כ"ב אותיות.

המרגלית התחתונה, בשעה שיושבת המרגלית העליונה באותו הכסא של ע"ב ומאירות כ"ב אותיות, אז אותה המרגלית התחתונה שהיא בחשכה מסתכלת באותו האור, בכח של תקף של אותן האותיות שנרשמה בהן, שנקראו אדני, ואז מאיר ועולה אותו האור, ונוטל כל אותן כ"ב אותיות עליונות, ושואבת אותן אותה המרגלית לתוכה, ומאיר אור שנוצץ לע"ב עברים.

כיון שהמרגלית הזו נוצצת ושואבת את אותן האותיות עמה, אז המרגלית העליונה נמשכת עמה, ונדבקת מרגלית במרגלית, ונהייה הכל אחד. וזהו סוד אחד של התשפחת, והרי בארנו.

בשהאותיות נוצצות מהצד הזה ומהצד הזה, זהו היתד שפיניהם, בין מרגלית למרגלית, אז נעשות סוד של השם הקדוש של מ"ב אותיות. ובכל הסוד של השם הקדוש של ע"ב אותיות של המרכבה העליונה, והכל – זה וזה – נקראת שבת, וזהו סוד השבת. (ע"כ רעיא מהימנא)

זְכוֹר - הוא סוד של זְכוֹר, סוד של הזְכוֹר שְׁלוֹקח אֶת כָּל אֵיבָרֵי העולם הָעֲלִיּוֹן. אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת - לְרַבּוֹת עָרַב שַׁבָּת, שֶׁהוּא לִילָה. וְזֶהוּ אֶת. לְקַדְּשׁוּ - שְׁצַרְיָהּ קִדְּשָׁה מִתּוֹךְ הָעַם הַקְּדוֹשׁ, וְלִהְתַּעֲטֵר בָּהֶם כְּרֵאוּי.

זְכוֹר - מְקוֹם שָׂאִין בּוֹ שְׁכָחָה וְלֹא עוֹמְדָת בּוֹ שְׁכָחָה, שְׁהָרֵי אֵינן שְׁכָחָה בְּמְקוֹם שֶׁל הַבְּרִית הָעֲלִיּוֹן, וְכָל שְׁכָן לְמַעְלָה. וְלִמְטָה יֵשׁ שְׁכָחָה, מְקוֹם שְׁצַרְיָהּ לְהַזְכִּיר, וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קט) יִזְכֹּר עֲוֹן אֲבֹתָיו וְגו'. וְיֵשׁ שָׁם מְמַנִּים שְׁמִזְכִּירִים זְכוֹת הָאָדָם וְחֻטָּאָיו.

וְאֵין שְׁכָחָה לְפָנֵי הַכֹּסֵא הַקְּדוֹשׁ מֵהַ שְׁהוּא לְפָנָיו. וּמֵה הוּא לְפָנָיו? זְכוֹר. וְכָל שְׁכָן לְמַעְלָה. מִשּׁוֹם שֶׁהַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל זְכוֹר, וְשָׁם נִחְקַק סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ יְהוָה. וְלִמְטָה צָרִיף לְהִתְקַדֵּשׁ. וּבִמָּה הִתְקַדְּשׁ? בְּזְכוֹר, שְׁהָרֵי מְמַנּוּ נוּטֵל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל הַבְּרִכוֹת. וְזֶה כְּשֶׁמִּתְעַטְרִים עָרַב שַׁבָּת עַל הָעַם הַקְּדוֹשׁ כְּרֵאוּי בְּתַפְלוֹת וּבְכַבְּדוֹת וּבְכַבְּדוֹת שֶׁל שְׁמָחָה.

וְאֵם תֹּאמֶר, זְכוֹר לֹא צָרִיף לְהִתְקַדֵּשׁ, שְׁהָרֵי מְמַנּוּ יוֹצְאִים שֶׁל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הָעוֹלָם - לֹא כֵּךְ! שְׁהָרֵי זֶה צָרִיף לְהִתְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם, וְזֶה צָרִיף לְהִתְקַדֵּשׁ בְּלִילָה, וְכָל הַקְּדוּשִׁים נוּטְלִים אוֹתָם יִשְׂרָאֵל אַחַר כֵּךְ, וּמִתְקַדְּשִׁים בְּקְדוּשׁוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כְּבִד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד, לְשִׁמְחָה בְּמַעֲשִׂים כְּשֵׁרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כג) גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק. וְזֶהוּ כְבוֹד אָבִיו וְאִמוֹ.

רוּעָה נֶאֱמַן (רַעְיָא מֵהִימְנָא)

כְּבִד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. כְּבִדְהוּ בְּכִסּוֹת נִקְיָה, דְּהֵינּוּ כְּנָפֵי מְצוּהָ, כְּבִד אֶת ה' מֵהוֹנָה, זוֹ תוֹרָה וּמְצוּוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב אַרְךָ יָמִים בַּיְמִינָה בְּשִׂמְלָה וְגו'. שָׂאִין אָדָם עֲנִי אֶלָּא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוּוֹת. נוֹדַע, אַחַר שֶׁבְּאִרוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, אֵינן עֲנִי אֶלָּא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוּוֹת, שֶׁעָשְׂרוּ שֶׁל אָדָם תּוֹרָה וּמְצוּוֹת.

וּבְשׁוֹם כֵּךְ כְּבִד אֶת אָבִיךָ מֵהוֹנָה, וְאֵל תִּשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה כְּדֵי לְהִתְגַּדֵּל בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁבְּאִרוּהָ הַחֲבֵרִים, וְאֵל תַּעֲשֵׂם עֲטָרָה לְהִתְגַּדֵּל בָּהֶם, וְלֹא תֹאמֶר אֶקְרָא בְּעֵבוֹר שִׁיקְרָאוּנֵי רַבִּי, אֶלָּא (תהלים לד) גִּדְּלוּ לַה' אֶתִּי. כְּבִד אֶת ה' מֵהוֹנָה, כְּכֵן שְׁחֵיב בְּכְבוֹד אָבִיו וְאִמוֹ.

משום שהוא משתף משתי טפות שמהן נוצר האדם. מהטפה של אביו לבן העינים, ועצמות ואיברים. ומטפה של אמו השחר שבעין, ושער ועור ובשר. ומגדלים אותו בתורה ומעשים טובים.

שאדם חייב ללמד בנו תורה, שכתוב (דברים ו) וּשְׁנַנְתֶּם לְבַנְיָהּ. ואם לא למד אותו תורה ומצוות, כאלו עשה לו פסל, ומשום כך לא תעשה לך פסל. ועתיד להיות בן סורר ומורה ומבזה אביו ואמו וגזל ממנו כמה ברכות. שהואיל והוא עם הארץ, הוא חשוד על הכל, ואפלו על שפיקות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה. שמי שהוא עם הארץ והולך למקום שאין מכירים אותו ולא יודע לברך, חושדים אותו שהוא עובד עבודה זרה. (ע"כ רעיא מהימנא)

כבד את אביו, כמו שנאמר כבד את ה' מהונך. מהונך - מממונה. מהונך - מחנה. בשמחת הנגון לשמח הלב, שהרי זו שמחת הלב, כמו זה הנגון של כל העולם. מעשים כשרים של אותו בן משמח לב אביו ואמו. מהונך - מממונה לכל מה שצריכים.

כמו שהאדם מכבד את הקדוש ברוך הוא, כך צריך לכבד אב ואם, משום שיש להם שתפות אחת עם הקדוש ברוך הוא עליו. וכמו שצריך לפחד מהקדוש ברוך הוא, כך צריך לירא מאביו ואמו ולכבדם כאחד בכל מיני כבוד.

למען יאריכון ימיה, משום שיש ימים למעלה שתלויים בהם חיי האדם בעולם הזה. ובארנו על אותם ימים של אדם למעלה באותו העולם, וכלם עומדים לפני הקדוש ברוך הוא, ובהם נודעים חיי האדם.

על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך. הבטחה להנות באספקלריה המאירה, וסוד זה על האדמה, זו אספקלריה המאירה, באותם הימים העליונים שמאירים מתוך המעין של הכל.

מה שונה בשתי המצוות הללו של התורה שכתוב בהן למען יאריכון ימיה, בזה ובשלוש הקן? אלא שתי מצוות אלה כלן תלויות למעלה. אב ואם, סוד של זכור ושמור כאחד, ומשום כך כתוב למען יאריכון ימיה. ובשלוש הקן, שכתוב (שם כב) שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְגו'. הסוד של עולם העליון שלא נתנה רשות להסתכל בו, וצריך לשלח מתוך שאלה והתבוננות בו.

וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, שְׂכֵתוֹב (שם ד) כִּי שָׁאֵל נָא לְיָמִים רֵאשֻׁנִים וְגוֹ'
 [וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קִצֵּה הַשָּׁמַיִם. אָבֵל לְמַעְלָה מִקְצֵה
 הַשָּׁמַיִם, שֶׁלַּח תִּשְׁלַח מִרְעִיּוֹנֶיךָ לְשָׂאֵל.

וּבְזָה פְתוּב לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהָאֲרֻכָּת יָמִים. לא כְּתוּב לְמַעַן אֵיטִיב לָךְ,
 אֲלֵא לְמַעַן יִיטֵב לָךְ. וְלֹא כְּתוּב יִאֲרִיכוֹן יָמֶיךָ, אֲלֵא וְהָאֲרֻכָּת
 יָמִים. לְמַעַן יִיטֵב לָךְ – אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שְׁמִיטִיב לְכֹל, וְהוּא הָעוֹלָם
 הַגָּנוּז וְהַנְּסֻתָר. וְהָאֲרֻכָּת יָמִים – כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב תִּקַּח לָךְ, זֶהוּ בְרִשְׁוֹתוֹ
 שֶׁל הָאָדָם.

וְאִם יִזְדַּמֵּן לוֹ מַעֲשֵׂה וִיכּוֹן בּוֹ, צְדִיק הוּא. וְאִף עַל גַּב שְׂלֵא מְכוּן בּוֹ,
 צְדִיק הוּא, שְׁעוֹשֵׂה מִצְוֹת אֲדוֹנוֹ. אָבֵל לֹא נֶחְשָׁב כְּמִי שְׁעוֹשֵׂה
 רְצוֹנוֹ לְשִׁמְהָ, וִיכּוֹן בּוֹ בְּרִצּוֹן שֶׁל הַסְּתַפְּלוּת בְּכַבוֹד רְבוּנוֹ, כְּמִי שְׂלֵא
 יוֹדֵעַ לְסֹבֵר סִבְרָא, שְׁהָרִי בְּרִצּוֹן תְּלוּי הַדְּבָר לְשִׁמוֹ. וּבְמַעֲשֵׂה שְׁלֵמֻטָּה
 לְשִׁמוֹ, מִתְּעַלָּה הַמַּעֲשֵׂה לְמַעְלָה וּמִתְתַּקֵּן כְּרָאוּי.

כְּמוֹ זֶה בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַגּוֹף נִתְקַן מַעֲשֵׂה הַנֶּפֶשׁ בְּאוֹתוֹ הַרְצוֹן, שְׁהָרִי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה אֶת הַלֵּב וְהַרְצוֹן שֶׁל הָאָדָם, וְאֶפְלוּ כָּךְ,
אִם אֵין שֵׁם רְצוֹן שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהוּא עֶקֶר הַכֹּל, עַל זֶה הַתְּפַלֵּל דָּוִד וְאָמַר,
(תהלים צא) וּמַעֲשֵׂה יְדִינִי כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וְגוֹ'. שְׁהָרִי אֵין כָּל אָדָם חָכֵם
לְשִׁים רְצוֹן וְלֵב לְתַקֵּן הַכֹּל וַיַּעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה שֶׁל מִצְוָה. עַל זֶה הַתְּפַלֵּל
תְּפִלָּה זוֹ – וּמַעֲשֵׂה יְדִינִי כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ.

מַה זֶה כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ? כּוֹנֵנָה וְהַתְקַן תְּקוּנָה לְמַעְלָה כְּרָאוּי. עָלֵינוּ, אִף
עַל גַּב שְׂאִינְנוּ יוֹדְעִים לְשִׁים הַרְצוֹן, אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה לְבַדּוֹ. מַעֲשֵׂה
יְדִינִי כּוֹנֵנָהוּ, לְמִי? לְאוֹתָהּ דְרָגָה שְׁצָרִיךְ לְהַתְקַן. כּוֹנֵנָהוּ, אֶת מִי?
בְּחִבּוּר אֶחָד בְּאֲבוֹת, לְהִיּוֹת מְתַקֵּן בְּהֵם בְּמַעֲשֵׂה הַזֶּה כְּרָאוּי.

השלמה מההשמטות (סימן ט זֶה נִמְצָא בְּסֵפֶר יֶשׁוּ)

גוֹרְסִים בְּזֵהר, מִי שְׂאָחוּז בַּתוֹרָה, סוּמְכָת אוֹתוֹ וּמְחַזְקָה אוֹתוֹ עַל
יְרֵכּוֹ שְׂלֵא יִטָּה לְיָמִין וְלִשְׂמָאל. אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לָהֶם תּוֹרָה לְגִלוּת לָהֶם סוּדוֹת עָלִינוּנִים, עָלִיהֶם כְּתוּב
(דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֲלֵהִיכֶם וְגוֹ'.

וּבֵא רְאֵה, כַּאֲשֶׁר נִתֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, רָשֵׁם אוֹתָהּ
בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. אָמַר (שמות כ) אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ – בְּסוּד הַחֹסֵד
שְׂאֲבָרְהֶם אָחוּז בָּהּ, וּכְנַגְדּוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְסוּד זֶה הַצְּוִי רֵאשׁוֹן

שְׁצוּהָ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבָרָהֶם, וּמִצְוֹת עֲשֵׂה הִיְתָה, שְׁפָתוֹב
(בראשית יב) לָךְ לָךְ מֵאַרְצָךְ. וּמִשׁוּם כֶּךָ חֲשָׁבוֹן מִצְוֹת עֲשֵׂה רמ"ח,
כחֲשָׁבוֹן אֲבָרָה"ם.

לא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְגו' (שמות כ) – בְּסוּד הַגְּבוּרָה שְׁאָחוּז בָּהּ
יִצְחָק, שְׁפָל אֱלוֹ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֵלֹ הַשָּׁרִים הַמִּמְנִים – מִצְדו
יִנְיָקָתָם, וְכֵן עֲשׂוּ וְכָל אֱלוֹ הַמִּמְנִים שְׁלוֹ. שְׁהֲרִי יִצְחָק אָחוּז בְּמִצְוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה, וְהַצְּוִי הָרֵאשׁוֹן שְׁלוֹ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הִיְתָה, שְׁפָתוֹב
(בראשית כו) אֵל תִּרְדּוּ מִצְרֵימָה.

ומצוות לֹא תַעֲשֶׂה מִצְד שֶׁל הַדִּין בָּאָה, שְׁהֲרִי מַעֲנִישִׁים לוֹ לְבֵן אָדָם
כְּאֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ. וּמִשׁוּם כֶּךָ חֲשָׁבוֹן מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה
בְּסוּד שְׁדַרְגָּה שְׁלוֹ בְּסוּד שֶׁל שס"ה, כְּנִגְדּוּ יְמוֹת הַחֲמָה שְׁמֵאִיר מִצְד
הַגְּבוּרָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שופטים ה) כְּצֵאת הַשָּׁמֶשׁ בְּגִבְרָתוֹ.

לא תִּשָּׂא – בְּסוּד הַגְּבוּרָה, שְׁתַּפְּאֲרֵת שְׁנִקְרָא אָמֵת, וְנִקְרָא בָּהּ יַעֲקֹב
שָׁלֵם וְיוֹנֵק שְׁנֵי חֻלְקִים – מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב (בראשית כה) וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהֵלִים. וְעוֹלָה לְכָל הַצְּדָדִים
– לְרַחֲמִים וְלִדִּין, לְמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה וּלְמִצְוֹת עֲשֵׂה. וְנִקְרָא שָׁלֵם
מִשׁוּם שְׁשָׁבוּעָה מְשָׁלֵם בָּאָה.

ועל זֶה בְּסוּד שֶׁל עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וְכִמּוֹ שְׁהִיא לֹא תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר
הִיא לְשִׁקָּר, כֶּךָ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה כְּאֲשֶׁר הִיא בְּאָמֵת, שְׁפָתוֹב
(ירמיה ד) וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי ה' בְּאָמֵת בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה, וְכָתוֹב (דברים י'
וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע.

זכור אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ (שמות כ) – בְּסוּד הַבְּרִית, שְׁהִיא יְסוּד
שְׁאָחוּז בּוֹ יוֹסֵף. וְעַל זֶה נִקְרָא שַׁבָּת, שְׁהֲרִי יוֹסֵף נִקְרָא כָּל,
שַׁבָּת גַּם כֵּן כ"ל, שְׁכָּל עֲנֵג וְתַפְּנוּקִים יוֹצֵא מִמֶּנָּה לְקִיָּם הַעוֹלָמוֹת כָּלֵם
(כָּלֵם). וְעַל זֶה שַׁבָּת – כְּלָלוֹת (כָּלֵל) שֶׁל עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, מִשׁוּם שְׁיוֹסֵף
גַּם כֵּן בְּכוֹר שְׁנוּטֵל שְׁנֵי חֻלְקִים.

בא וְרָאָה, בְּעֵשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שְׁבַמְשָׁנָה תוֹרָה כְּתוּב, (דברים כד) וְזָכַרְתָּ
כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם. כָּאֵן מְלַמֵּדֵת אוֹתָנוּ
הַתּוֹרָה סוּד עֲלִיזוֹן, שְׁהֲרִי הַצְּדִיק הֵהוּא שְׁנִמְכַר חַי לְעֶבֶד בְּמִצְרַיִם
וְחָלְלוּ (וַיִּרְאוּ) אוֹתוֹ, לְעַמְתּוֹ הוּא זָכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת.

ומשום כֶּךָ אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּכַקְשָׁה מִכֶּם הָיִי
זוֹכְרִים הַצְּדִיק הֵהוּא שְׁנִמְכַר עַל יְדִיכֶם וְהָיָה לְעֶבֶד בְּמִצְרַיִם,

ובאותו החטא נגזר עליכם להשתעבד בכם במצרים ולכפר החטא
ההוא שמכרתם אותו. שמרו את יום השבת ויתכפר לכם, שהרי יום
השבת כנגדו הוא, כמו שבארנו בסוד האמונה.

יום ראשון כנגד אברהם, הוא שכתוב (תהלים נב) חסד אל כל היום.
יום שני כנגד יצחק, ומשום כך יושב הקדוש ברוך הוא לדון
העולם. יום שלישי כנגד יעקב, שהוא קו אמצעי, ומשום כך כתוב
בו במעשה בראשית יקוו המים.

יום רביעי כנגד דוד, שכתוב בו (בראשית א) יהי מארת, מארת חסר.
שהרי כנסת ישראל אין לה אור משלה, אלא מה שנתן לה על
ידי הצדיק, כך גם דוד כתוב בו עני ואביון, ואין חיים אלא מה שנתן
לו ממימו של אדם הראשון שבעים שנה. יום חמישי כנגד משה. יום
ששי כנגד אהרן, ואלו ששת ימי בראשית של מעלה הם שרמוזים
בפסוק (דברי הימים א כט) לך ה' הגדל"ה והגבור"ה והתפאר"ת והנצ"ח
וההו"ד כי כ"ל, והם חלקיהם של הצדיקים.

בסוד זה הגדל"ה בסוד של אברהם. הגבור"ה - בסוד של יצחק,
והתפאר"ת - בסוד של יעקב. הנצ"ח - חלקו של משה.
ההו"ד - חלקו של אהרן. כי כ"ל - (כנגד) כנגדו חלקו של יוסף.
הממלכ"ה - חלקו של דוד. ויוסף נקרא שבת למטה, כנגד צדיק חי
העולמים שנקרא שבת למעלה, ומשום כך כתוב (דברים ה) על פן צוף
ה' אלהיך.

בא וראה, כאשר רצו ישראל לכבש לארץ כנען, הקיפו אותה ששה
ימים, (פעם) אחת בכל יום, כנגד אותם צדיקי אמת שעליהם
עומד העולם, וביום השביעי שבע פעמים כנגד יום השבת, שהוא
כנגד הצדיק שהוא זן להם ומקים אותם, שכתוב (משלי ט) חצבה
עמודיה שבעה, וכתוב (שם י) וצדיק יסוד עולם, הוא יסוד ועקר של
כל אלו הצדיקים. ואם לא זכותם של הצדיקים, לא היו יכולים לכבש
אותה. זהו שכתוב (דברים ט) לא בצדקתך ובישר לבבך וגו' ולמען
הקים את הדבר אשר נשבע ה' לאבתך. כבוד את אביך (שמות כ), בסוד
של הנצח שאחוז בה משה ומשפיע לה. שהרי משה היה מכבוד
להקדוש ברוך הוא בתורה.

בא וראה, אם לא התורה שנתנה על ידיו של משה הנביא הגדול,
לא היו יודעים בני אדם להקדוש ברוך הוא ולא היו מכבדים

אותו, שְהָרִי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה לֹמֵד בֶּן אָדָם עֲבוֹדַת קוֹנוֹ וּמְכַבֵּד אוֹתוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִפְּנֵי כֵן כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ הוּא כְּנֶגֶד מִשָּׁה.

דָּבָר אַחַר כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ – זוֹ תּוֹרָה שְׂבֻכְתָּב. וְאֵת אִמְךָ – זוֹ תּוֹרָה שְׂבֻעַל פֶּה. שְׂכָמוֹ שְׂאֵבָא נוֹתֵן שְׂפַע לְאִמָּא, כִּף גַּם הַתּוֹרָה שְׂבֻכְתָּב נוֹתֵנָת שְׂפַע לְתּוֹרָה שְׂבֻעַל פֶּה. לֹא תִרְצַח – כְּנֶגֶד דְּרָגָה שֶׁל הַהוֹ"ד שְׂאֲחוּזוֹ בֵּה אֶהְרֵן, וּמִשׁוּם כִּף לֹא תִרְצַח. מִשׁוּם שְׂכָאָשֶׁר הוֹרְגִים לוֹ לְבֵן אָדָם, אוֹתוֹ זִיו וְהוּד עֲלִיּוֹן שְׂעֲלִיו לֹקְחִים מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׂכָתוּב (דְּנִיאל י) וְהוֹדִי נְהַפֵּךְ עָלַי וְגו', וּמִשׁוּם כִּף מְזַהֵר לְהֵם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִנֵי אָדָם, שְׂאוֹתוֹ יְפִי עֲלִיּוֹן שְׂנַתֵּן עֲלֵיהֶם, שְׁלֹא יִקְחוּ אוֹתוֹ מֵהֶם, וְהוּא גַּם בֶּן סוּד הַשְּׁלוֹם. וּמִשׁוּם כִּף עוֹמֵד אֶהְרֵן לְכַפֵּר וּלְשַׁחֵט שְׂחִיטַת קִדְשִׁים, וְעַל פִּי כִּפּוּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לֹא תִנְאַף – בְּסוּד שֶׁל צַדִּיק שְׂאֲחוּזוֹ בֵּה מִי שְׂאוּחָזוֹ בֵּה, וְהוּא סוּד שֶׁל הַחֲכָמָה, שְׂהָרִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא מִתְחַבֵּרֵת אֲלֵא בְּאוֹתוֹ שְׂרְאוּי לוֹ בִּיסוּד שֶׁל הָעוֹלָם – וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם.

דָּבָר אַחַר, כִּף לְמַדְנּוֹ בְּסוּד הָאֲמוּנָה, כִּבֵּ"ד – כְּנֶגֶד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. לֹא תִרְצַח – כְּנֶגֶד דְּרָגַת הַנְּצִ"ח. לֹא תִנְאַף – כְּנֶגֶד דְּרָגַת הַהוֹ"ד. **דָּבָר אַחַר, כִּבֵּד** – כְּנֶגֶד (בְּרֵאשִׁית א) יְהִי מְאֹרֶת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. לֹא תִרְצַח – כְּנֶגֶד (שׁ) יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שְׂרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה, מִשׁוּם כִּף נֶפֶשׁ חַיָּה לֹא תִרְצַח. לֹא תִנְאַף – כְּנֶגֶד (שׁ) תּוֹצֵא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, מִשׁוּם כִּף לֹא תִנְאַף בְּאִשָּׁה שְׁלֵא מִינָךְ, שְׂהִיא לֹא בַת זוּגָךְ.

דָּבָר אַחַר – הוּא סִיּוּם שֶׁל עֲשָׂרָה דְּבָרוֹת הַתּוֹרָה, כְּנֶגֶד עֵתִיק הָעֵתִיקִים רֵאשִׁית הַכֹּל, לְחַבֵּר סוּף בְּרֵאשׁ, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. וְזֶה שְׁלֹא הַתְּחִיל בָּהֶם בְּהַתְּחִלָּה לְלַמֵּד סוּד עֲלִיּוֹן עַד אֵיזָה מְקוֹם נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לְמַשָּׁה, וּמֵאֵיזָה מְקוֹם קִבֵּל תּוֹרָה מְזַעֵיר אֲנַפִּין, אִמֵּר שְׂבֻעָה דְּבָרוֹת, כְּנֶגֶד שְׂבַע מְדָרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׂרַמוּזוֹת בְּפִסּוּק לָךְ ה' הַגְּדֵלָה וְגו', וְעַד הַמְּקוֹם הַהוּא הַסֵּתֶפֶל מִשָּׁה, שְׂכָתוּב פְּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִם מִשָּׁה. פְּנִים – זֶה בֶּן הַקְדוֹשׁ. בְּפָנִים – זֶה הַבַּת. פְּנִים – זֶה הַבְּרִית, בְּפָנִים – זֶה הָאֶרֶץ. וְכִיּוֹן שְׂהַתְּחַבְּרוּ, דְּבַר ה'. וּמִי אֵלּוּ? שְׂבֻעָה הַדְּבָרוֹת. שְׂאֵלוֹ (וַחַד) שְׂלֵשׁ מְדָרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁל הָעֵתִיק הַקְדוֹשׁ, נִאֲמָרוּ כְּנֶגֶד שְׂלֵשָׁה דְּבָרוֹת אַחֲרוֹנִים וְעוֹלָם מִמִּטָּה לְמַעְלָה. **לֹא תִגְנוּב** – כְּנֶגֶד אִמָּא עֲלִיוֹנָה, בִּינָה, שְׂיִוְנֶקֶת מִחֲכָמָה. וּמִי שְׂיֵשׁ בּוֹ בִּינָה, נִקְרָא מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, כְּמִי שְׂגוֹנֵב וְלוֹקַח מֵה שְׂיֵשׁ

בלבו של החכם שלמד אותו חכמה. והתורה, אף על גב שהתורה אצל הבינה לינק מהחכמה, גנבה יש מהצד האחר שאסור, ואמר לא תגנב - סתם.

לא תענה ברעף - כנגד מדרגה עליונה של החכמה, שהרי בן אדם לא יכול להשיב דבר אלא משום מדרגה של רוח עליונה של החכמה שיש בו. זהו שכתוב (איוב טו) החכם יענה דעת רוח. ואף על גב שזו עניה, שהוא עונה, יש בזה העמדת העולם ועזרה לעולם לדעת לקונו, והוא בסוד האמונה. ויש עניה מצד האחר שאסור, זהו שכתוב לא תענה וגו'.

לא תחמד - כנגד מדרגה סתומה עליונה שכל המחשבות בה תלויות, ואין בעולם שידע המדרגה ההיא, משום שהוא סתום הסתומים. וכאשר עלה במחשבה עליונה נסתרת, ברא עולם העליון ועולם התחתון ברגע אחד, זהו שכתוב (ישעיה מח) יעמדו יחדו, והיא מחשבה סתומה. ובן אדם יש לו מחשבה סתומה, שאין שיודע בה אלא הקדוש ברוך הוא בעצמו, ונותן בו בבן אדם לחשב דברי תורה, דברי מצוה, כדי (שאומה) שאותה מחשבה עליונה תמשיך נביעות שלה למקום החכמה ולא יפרד כלל.

ומזו החכמה העליונה יוצאת תורה, ונמשך השפע שלה עד המקום ההוא של החכמה התחתונה שנקראת מצוה. ועל זה מי שחושב לעשות מצוה, כאלו עשאה, משום שגורם להביא שפע של ברכות מהמחשבה העליונה ההיא עד מקום שנקרא מצוה. וכאלו עשאה, כמו שנאמר (במדבר טו) ועשיתם אתם. ומחשבה זו ראש של הכל. ואף על גב שמצד המחשבה העליונה נתן לו רשות לדברים של מצוה, דברים שאינם של מצוה אסורים. זהו שכתוב לא תחמד.

ללמד בכל לילה קדם השנה ממש, מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש, ואז תישן בטח ובל תירא

איעצה ויהי אלקים אתה, בכל לילה קדם השנה ממש תלמד מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש ואז תישן בטח ובל תירא. והשם יתברך יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא, אמן כן יהי רצון. מנאי מורו ישראל בן מורנו הרב רבי אליעזר בעל שם ממעזבוז.

(כתר שם טוב)